

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1817

Vragen van de leden **Van Zanten** en **Wijen-Nass** (beiden BBB) aan de Ministers van Justitie en Veiligheid en van Asiel en Migratie over *de column «Afgeslacht om die achterlijke reden: Eer»* (ingezonden 4 februari 2025).

Antwoord van Staatssecretaris **Coenradie** (Justitie en Veiligheid), mede namens de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid en de Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (ontvangen 2 april 2025). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2024–2025, nr. 1412.

Vraag 1

Bent u bekend met de column van Lale Gül in De Telegraaf van zaterdag 1 februari 2025: Afgeslacht om die achterlijke reden: Eer?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Hoe kijkt u aan tegen de gedachtegang en het wereldbeeld van de daders uit het bovenstaande artikel?

Antwoord 2

Deze gedachtegang en dit wereldbeeld zijn absoluut onacceptabel en passen niet bij de normen en waarden die wij als samenleving met elkaar delen. In Nederland heeft iedere burger het recht op zelfbeschikking: het recht op eigen keuzes en zelfstandigheid. Ook heeft ieder mens het recht op leven, veiligheid, vrijheid, gelijkheid en een menswaardig bestaan, vrij van onderdrukking en geweld. Deze fundamentele rechten vormen de basis voor een rechtvaardige en vreedzame samenleving. Wie deze rechten met geweld of dwang ontnemt, kan dan ook een passende straf verwachten.

Vraag 3

Deelt u de mening dat de Nederlandse regering er alles aan dient te doen om denkbelden zoals deze uit de Nederlandse samenleving te werken? Zo ja, wat kunt en gaat u hieraan doen?

¹ Telegraaf, 3 februari 2025, www.telegraaf.nl/watuzegt/1705224546/afgeslacht-om-die-achterlijke-reden-eer

Antwoord 3

Ja, het kabinet deelt de mening dat een effectieve aanpak van eengerelateerd geweld, waaronder eerwraak, een brede strategie vergt die zich niet alleen richt op repressie, maar ook op de grondoorzaken van deze vorm van geweld.

Daarom neemt het kabinet naast repressieve maatregelen, zoals toepassing van het strafrecht, ook preventieve maatregelen om deze vorm van schadelijke praktijken te voorkomen. Schadelijke praktijken komen met name voor in gesloten patriarchale gemeenschappen met sterk hiërarchische structuren en traditionele rolopvattingen over man en vrouw. Binnen deze gesloten gemeenschappen kan een inperking van het zelfbeschikkingsrecht tot uiting komen in schadelijke praktijken zoals eengerelateerd geweld. Het kabinet zet daarom via emancipatiebeleid, het Meerjarenplan Zelfbeschikking² en de Actieagenda Integratie en de Open en Vrije Samenleving³ in op een «verandering van binnenuit», onder meer door samen te werken met sleutelpersonen en organisaties uit deze gesloten gemeenschappen⁴. Zo betreft de Alliantie Verandering van binnenuit een samenwerkingsverband tussen verschillende Christelijke- en migrantenorganisaties, en is het Fonds Zelfbeschikking bij het Oranjefonds ingesteld waaruit onder andere stichting Oy Vey zich inzet voor inclusie van lhbtqi+ Joden in de Joodse gemeenschappen zelf in Nederland en stichting Himilo zich richt op mannen/vaders binnen de Arabischspreekende migranten en vluchtelingen, omdat zij van grote invloed zijn op (het gebrek aan) zelfbeschikking van vrouwen en meisjes. Ook wordt middels de aanpak van schadelijke praktijken, onderdeel van de bredere aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling, ingezet op vroegtijdige signalering en een goede en snelle samenwerking tussen betrokken organisaties wanneer nodig.

Verder wil ik benadrukken dat wanneer we spreken over femicide, gendergerelateerde moord en doodslag van vrouwen en meisjes, we ook spreken over eerwraak. Geen enkele vrouw of meisje mag slachtoffer worden van moord of doodslag, om welke reden dan ook. Met het plan van aanpak «Stop Femicide!»⁵ zet het kabinet zich in voor een gerichte aanpak die zowel de oorzaken van dit geweld aanpakt als stevige maatregelen treft om daders te vervolgen. Voor de zomer van 2025 informeren wij uw Kamer over de voortgang van de prioriteiten uit het plan van aanpak «Stop femicide!» en van de bredere aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling, inclusief schadelijke praktijken.

Vraag 4

Bent u bereid om mogelijkheden te zoeken om het Nederlanderschap in te trekken bij misdaden gepleegd met een eerwraakmotief?

Antwoord 4

Uit het Europees Verdrag inzake Nationaliteit (EVN) en de Rijkswet op het Nederlanderschap (RWN) volgt dat het Nederlanderschap alleen kan worden ingetrokken als sprake is van misdrijven die zich richten tegen de essentiële belangen van ons land. Het kabinet onderzoekt zoals opgenomen in het regeerprogramma of het mogelijk is om de gronden voor het intrekken van het Nederlanderschap uit te breiden naar andere ernstige misdrijven, binnen de grenzen van het EVN. Intrekking van de Nederlandse nationaliteit is alleen mogelijk bij personen die naast de Nederlandse nog een andere nationaliteit hebben.

² Kamerstukken II, vergaderjaar 2022–2023, 35 341, nr. 17.

³ Kamerstukken II, vergaderjaar 2024–2025, 32 824, nr. 448.

⁴ Gesloten gemeenschappen kunnen gemeenschappen zijn met een migratieachtergrond, maar ook bijvoorbeeld streng christelijke gemeenschappen of orthodox-joodse gemeenschappen. Overigens kunnen er onder groepen met eenzelfde nationaliteit/migratieachtergrond zowel gesloten gemeenschappen zijn als gemeenschappen die meer gericht zijn op de individuele vrijheid. Waar het gaat over strafbare, ernstige vormen van inbreuk van het recht op zelfbeschikking, zoals huwelijksdwang en achterlating, eengerelateerd geweld en vrouwelijk genitaal verminking (schadelijke praktijken), betreft het met name vrouwen en meisjes in gesloten gemeenschappen met een migratieachtergrond.

⁵ Kamerstukken II, vergaderjaar 2024–2025, 28 345, nr. 278.